

ANTON VAN ZANTBEEK

Een overheid mag geen woordbreuk plegen

Een cocktail van stijgende rente, inflatie en staats-schuld met een uiterst bescheiden economische groei zet de Belgische begroting zwaar onder druk. Er worden vele ballonnetjes opgelaten om daar iets aan te doen. Hoewel gewoon naar de stand leven de enige oplossing is, schermen vele politici ook met nieuwe belastingverhogingen.

Op zich is er niets mis met het betalen van belastingen. De sterkste schouders moeten de zwaarste lasten dragen. Joseph Wagner, een voormalige burgemeester van New York, verwoordde het in 1955 treffend: "Belastingen zijn de prijs voor de beschaving. In het oerwoud bestaan ze niet." Niemand wil in een oerwoud ondernemen, wonen of werken. Het is de logica zelf dat ondernemers, als stuwende motor van onze welvaart, een flinke steen bijdragen.

Toch zijn er duidelijke grenzen. Die grenzen betreffen de effectieve belastingdruk. Ondernemers ondernemen niet om belasting te betalen. Winst maken is de essentie van ondernemen. Na afhouding van de belastingen moet er voldoende overblijven. Zo niet, loont het risico dat mensen ondernemen niet en gebeurt er niets. De andere grens raakt aan het fatsoen. Fiscaliteit moet voorspelbaar zijn. Een overheid mag geen woordbreuk plegen.

Het laatste jaar zijn beide grenzen met de voeten getreden. Daardoor voelen ondernemers zich niet gehoord en nog minder vertegenwoordigd. Boven op de nieuwe meerwaardebelasting komt ook de woordbreuk over liquidatiereserves.

De liquidatiereserve houdt in dat ondernemers, boven op de gebruikelijke vennootschapsbelasting, vrijwillig 10 procent extra belasting betalen. (Strikt genomen is het 9,090909 procent, maar de berekening van die anticipatieve heffing is complex: $10\% / 1,1$.) Met die onmiddellijke belasting kopen ze de belasting bij de uiteindelijke vereffening af. De gecombineerde belastingdruk bedraagt bij stopzetting afgerond 32 procent. Als de ondernemer eerder gebruik wil maken van dat systeem, kan dat. Wel moest tot voor kort een extra belasting van 5 procent worden betaald. Dat resulteert dan in een belastingdruk van afgerond 35 procent.

En zo betalen tienduizenden ondernemers al jarenlang veel te vroeg te veel belasting, omdat hen beloofd is dat ze vermogen uit hun

vennootschap kunnen halen door 5 procent extra te betalen.

Maar fiscale beloftes blijken uiteindelijk vaak een fuik te zijn. Zodra voldoende belastingplichtigen in die fuik zitten, worden de beloftes gebroken en wordt de belasting schaamteloos verhoogd. Zo deed de liquidatiereserve de effectieve belastingdruk in één jaar tijd stijgen van afgerond 35 naar 36 en nu naar 38,5 procent.

Dat is woordbreuk en maakt de uiteindelijke belastingdruk ontradend hoog. Zeker als je het vergelijkt met een eindloopbaansysteem zoals een groepsverzekering voor werknemers. De onderliggende belastingdruk bedraagt daar slechts 15 tot 24,5 procent. Voor de liquidatiereserve is dat dus 32 of 38,5 procent.

Omdat de statuten niet vergelijkbaar zijn, is dat voor een deel appels met peren vergelijken. Maar het toont dat ondernemers serieus worden afge-

Zodra voldoende belastingplichtigen in de fuik zitten, worden de beloftes gebroken en wordt de belasting schaamteloos verhoogd.

roomd. Als dan een gegeven woord ook nog eens wordt gebroken, rijst de vraag wie in een dergelijk onbetrouwbaar klimaat überhaupt nog wil ondernemen?

Paul Vanden Boeynants wist al dat *trop* te veel is en te veel *trop*. Dat is de huidige politieke klasse blijkbaar vergeten. Hoog tijd dat de overheid echt de hand in eigen boezem steekt en focust op kern-taken, efficiëntie en soberheid. Het ondernemingsklimaat zal hen dankbaar zijn. **i**

DE AUTEUR IS ADVOCaat BIJ RIVUS EN GASTDOCENT AAN DE FISCALE HOGESCHOOL